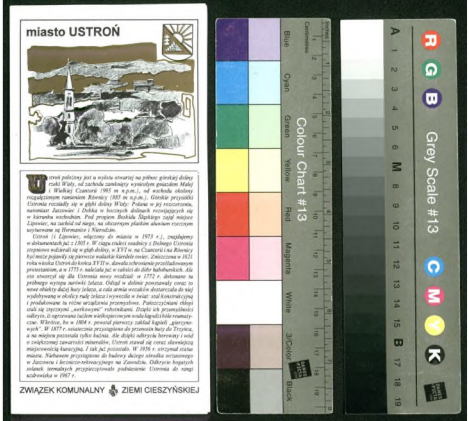
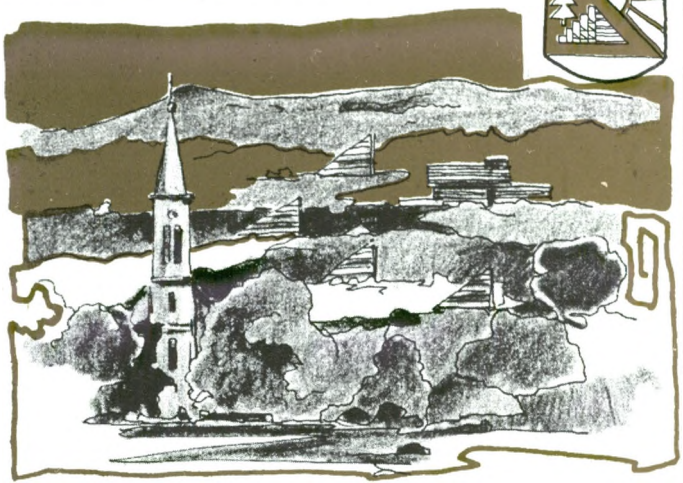

<p>Logotyp</p> 	<p>Nazwa instytucji</p> <p>Muzeum Ustrońskie</p>	
<p>Tytuł jednostki / publikacji / fotografii</p> <p>Miasto Ustroń</p>		
<p>Ilość stron oryginału</p> <p>4</p>	<p>Ilość skanów</p> <p>4</p>	<p>Liczba plików publikacji</p> <p>4</p>
<p>Autor</p> <p>„Promenada” Agencja</p>	<p>Wydawnictwo / zakład fotograficzny</p> <p>Związek Komunalny Ziemi</p>	<p>Skan okładki</p>
<p>Miejsce wydania</p> <p>Cieszyn</p>	<p>Rok wydania / Data powstania</p> <p>1994 r.</p>	
<p>Sygnatura</p> <p>---</p>	<p>Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.)</p> <p>broszura</p>	
<p>Wymiary (wys x szer)</p> <p>21 x 10,1 cm</p>	<p>Stan zachowania</p> <p>---</p>	
<p>Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce)</p> <p>lata 1305-1993, Jan Jarocki, Jerzy Michejda, Irena Kotela, Czesław Kotela, Jerzy Winnicki, Zygmunt Winnicki, Henryk Buszko, Aleksander Franta, Tadeusz Szewczyk, Antoni Goczałkowski, Ustroń, Beskid Śląski, Cieszyn</p>		
<p>Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuznia, letnicy itp.)</p> <p>miasto Ustroń, Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie, broszury informacyjno-reklamowe, historia, kultura, religia, uzdrowisko, wypoczynek, turystyka, rekreacja, adresy i telefony, potencjał gospodarczy, Centralna Informacja i Recepcja w Ustroniu (Rynek 7), Urząd Miasta w Ustroniu</p>		
<p>Prawa autorskie</p> <p>---</p>		

miasto USTRONÓ

Ustron położony jest u wylotu otwartej na północ górskiej doliny rzeki Wisły, od zachodu zamknięty wyniosłym gniazdem Malej i Wielkiej Czantorii (995 m n.p.m.), od wschodu okolony rozgałęzionym ramieniem Równicy (885 m n.p.m.). Górskie przysiółki Ustronia rozsiadły się w głębi doliny Wisły: Polana w jej rozszerzeniu, natomiast Jaszowiec i Dobka w bocznych dolinach rozwijających się w kierunku wschodnim. Pod progiem Beskidu Śląskiego zajął miejsce Lipowiec, na zachód od niego, na obszernym płaskim aluwium rzeczynym usytuowane są Hermanice i Nierodzim.

Ustron (i Lipowiec, włączony do miasta w 1973 r.), znajdujemy w dokumentach już z 1305 r. W ciągu stuleci osadnicy z Dolnego Ustronia stopniowo wdzierali się w głąb doliny, w XVI w. na Czantorii i na Równicy być może pojawiły się pierwsze wałaskie kierdele owiec. Zniszczona w 1621 roku wioska Ustron do końca XVII w. dawała schronienie prześladowanym protestantom, a w 1775 r. należała już w całości do dóbr habsburskich. Ale oto otworzył się dla Ustronia nowy rozdział: w 1772 r. dokonano tu próbnego wytopu surówki żelaza. Odtąd w dolinie powstawały coraz to nowe obiekty dużej huty żelaza, a cała armia wozaków dostarczała do niej wydobywaną w okolicy rudę żelaza i wywoziła w świat: stal konstrukcyjną i produkowane tu różne urządzenia przemysłowe. Pańszczyźniani chłopci stali się zręcznymi „werkowymi” robotnikami. Dzięki ich przemyślności odkryto, iż ogrzewana żużlem wielkopiecznym woda łagodzi bóle reumatyczne. Wkrótce, bo w 1804 r. powstał pierwszy zakład kąpieli „gierzynowych”. W 1877 r. ostatecznie przystąpiono do przenosin huty do Trzyńca, a na miejscu pozostała tylko kuźnia. Ale dzięki odkryciu borowiny i wód o zwiększonej zawartości minerałów, Ustron stawał się coraz sławniejszą miejscowością kuracyjną. I tak już pozostało. W 1956 r. otrzymał status miasta. Niebawem przystąpiono do budowy dużego ośrodka czasowego w Jaszowcu i leczniczo-rekreacyjnego na Zawodziu. Odkrycie bogatych solanek termalnych przypięczętowało podniesienie Ustronia do rangi uzdrowiska w 1967 r.

miasto USTROŃ

GODNE UWAGI:

Wieloletnie starania inż. Jana Jarockiego zostały uwieńczone sukcesem w 1986 r. W dawnym budynku dyrekcji huty powstało Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa im. J. Jarockiego. Ekspozycja pokazuje rozwój huty w Ustroniu, modele maszyn i urządzeń oraz niektóre wyroby hutnicze. Na frontowej ścianie płyta pamiątkowa założyciela Muzeum, długoletniego pracownika Kuźni Ustroń, wybitnego specjalisty w zakresie obróbki plastycznej.

Ustroński ratusz wybudowano w 1894 r., a współcześnie dodano górną kondygnację. Z tyłu, otoczony kwieciami i drzewami, stoi pomnik. Na czterech ścianach cokolu tablice przypominające trudne lata walki i terroru, którego doświadczyli mieszkańcy Ustronia.

Już w 1444 r. istniał w Ustroniu kościół filialny. Nowy, murywany kościół p.w. św. Klemensa powstał w 1787 r., powiększony o transept i wieżę w następnym stuleciu. Barokowa fasada, jest poprzedzona dwoma figurami z XVIII w. W sąsiedztwie dawna szkoła i sierociniec.

Obecny kościół ewangelicki św. Jakuba został zbudowany w 1835 r. Klasycystyczny korpus budowli posiada wewnątrz trójnawowe z pawłaczami w nawach bocznych. Prezbiterium zamknięte półkoliście i wypełniono architektonicznym ołtarzem z obrazem Ostatniej Wieczerzy. W sąsiedztwie kościoła znajduje się szkoła, której dzieje ściśle są związane z polskim ruchem nauczycielskim i początkami szkolnego krajoznawstwa. Długoletnim i zasłużonym w obu dziedzinach pedagogiem był Jerzy Michejda (1860—1928).

W latach 1961—1970 wybudowany został duży ośrodek wypoczynkowy w dolinie Jaszowca mogący pomieścić 2500 wczasowiczów w jednym turnusie. Kompozycja trzech zróżnicowanych zespołów budowli, w naturalnym otoczeniu, na południowym stoku, uzupełniona zapleczem usługowym i kulturalnym, została wyróżniona nagrodą SARP. Projektantami byli: Irena i Czesław Kotłowiec oraz Jerzy i Zygmunt Winniccy.

Zasłużoną sławą cieszą się ustrońskie „piramidy” — strzeliste czworoboczne domy rekreacyjno-leczniczych w Ustroniu-Zawodziu. Każda z nich zdolna jest pomieścić 200 kuracjuszy, zapewniając im komfortowy pobyt i cały kompleks usług rekreacyjnych. Budowę ośrodka wg projektu architektów: Henryka Buszko, Aleksandra Franty i Tadeusza Szewczyka rozpoczęto w 1967 r.

Wymieniona w 1439 r. wioska Nierodzim w XVIII w. należała do Goczałkowskich. Staraniem Antoniego Goczałkowskiego powstał tu w 1769 r. nowy drewniany kościółek p.w. św. Anny. Nawę z trójbocznie zamkniętym prezbiterium okrywa dach siodłowy. Ścianę korpusu zabezpiecza w połowie wysokości daszek pulpitowy, od strony wschodniej nawę poprzedza podcienie. W ołtarzu głównym obraz św. Anny Samotrzeć z początku XVIII w.

it

Centralna Informacja i Recepcja Rynek 7 ☎ 2653
P.T. „Czantoria”, Rynek 2, ☎ 3423

miasto USTROŃ

Ludność — 15800 osób (1993 r.)

Powierzchnia — 5892 ha

użytki rolne 2050 ha — 34% (w tym: grunty orne — 1200 ha, łąki — 350 ha, pastwiska — 450 ha, sady — 140 ha), **lasy** — 2197 ha — 37%,

Wysokość — średnio 400 m n.p.m.

najwyższy punkt: Czantoria — 995 m,

najniższy punkt: Ustroń-Nierodzim — 310 m

ZWIĄZEK KOMUNALNY ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

ADRESY I TELEFONY

Urząd Miasta — Rynek 1, ☎ 2415

Poczta — ul. Daszyńskiego 33, ☎ 2456, 2404

Policja — ul. 3 Maja 13, ☎ 2413

Banki — Śląski, ul. Daszyńskiego 6, ☎ 2737 • Spółdzielczy, ul. Partyzantów, ☎ 2547 • Gliwicki B. Handlowy, ul. Daszyńskiego 19, ☎ 2197 • PKO, ul. Cieszyńska, ☎ 2727

PKP — dworce: ul. Dworcowa 3, ☎ 2385 • Ustroń-Zdrój, ul. Grażyńskiego 4, ☎ 3345 • przystanek: Ustroń-Polana

PKS — inf. Wisła, ☎ (7) 2715

Taxi — Rynek, ☎ 2445

Parafie katolickie, — Ustroń, Daszyńskiego, ☎ 2449 • Dobka, ☎ 3680 • Nierodzim, ☎ 2443

Parafie ewangelickie — Pl. Kotschego 4, ☎ 2417

ZDROWIE

Ośrodki zdrowia — ul. Mickiewicza, ☎ 2452

Apteki: 3 Maja, ☎ 2459 • Cieszyńska, ☎ 3334, Oś. Manhattan, ☎ 2605

KULTURA

Dom Kultury — ZDK „Kuźnik”, ul. Daszyńskiego 36, ☎ 2906

Kino — „Uciecha”, ul. Daszyńskiego, ☎ 2441

Biblioteka — Rynek 1, ☎ 2340

Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa — ul. Hutnicza 3, ☎ 2996

Oddział : Zbiory Marii Skalickiej ul. 3 Maja 68 ☎ 2996

Festiwal — „Gaude Fest” (lipiec) • „Festiwal Dobrej Nowiny”

(lipiec) • „Miss Wakacji” (sierpień) „Dni Ustrońia” (sierpień)

TURYSTYKA I REKREACJA

Hotele — „Alexado”, ul. Świerkowa 1, ☎ 2300 • „Marabu”, ul. 3 Maja 49,

☎ Wisła (7) 3538 • „Muflon”, ul. Sanatoryjna 32, ☎ 2711

• „Równica”, ul. Daszyńskiego 63, ☎ 2437

Schroniska — górskie: na Równicy, ☎ 2448 • młodzieżowe: „Wiecha”,

Ustroń Jaszowiec, ☎ 2741 i Ustroń-Dobka, ☎ 2240

Camping — Ustroń-Polana • Ustroń-Dobka, ul. Furmańska

Domy wczasowe, pensjonaty — blisko 50 obiektów

Restauracje, bary, kawiarnie — około 30 obiektów

Basen kąpielowy letni — ul. Grażyńskiego 10, ☎ 2380

Korty tenisowe — DW „Ziemowit”, ul. Szpitalna, ☎ 3486 • Motel

„Marabu”, ul. 3 Maja, ☎ 3538 • Jaszowiec, ul. Wczasowa,

☎ 2623, Hotel „Muflon” ul. Sanatoryjna 32, ☎ 2711; 3715,

KS „Kuźnia” — przy Alei Legionów, ☎ 2412

Wyciągi narciarskie — 8 wyciągów o dł. od 300 do 1640 m.

POTENCJAŁ GOSPODARCZY

Ustronie jest największym uzdrowiskiem w Beskidzie Śląskim i jednym z najważniejszych i najnowocześniejszych w kraju. Główny Szpital Uzdrowiskowy, dysponujący własnym Zakładem Przyrodolecznictwem, może przyjąć około 800 kuracjuszy. Podstawą prowadzonych zabiegów są źródła solanki jodowo-bromowej o stężeniu od 8,5% do 13% i temperaturze złoza do 42°C oraz pokłady borowiny. Uzdrowisko specjalizuje się w leczeniu niedomagań narządów ruchu, w tym szczególnie schorzeń gośćcowych. Ponadto leczy się zaburzenia przemiany materii oraz prowadzi pełną rehabilitację osób po zawale serca. Wśród zabiegów oferuje się m.in. elektro- i światłolecznictwo, magnetoterapię, laseroterapię, artoterapię, inhalacje i różnego typu masaże. Ustronie i okolice to równocześnie główny ośrodek turystyczny regionu, o którego potencjale decydują nie tylko mikroklimat i walory krajobrazu, ale także niezwykle dogodnie połączenie komunikacyjne z głównymi miastami kraju. Drogi szybkiego ruchu łączą gminę nie tylko z aglomeracją Górnego Śląska, ale także z Krakowem, Łodzią i Warszawą. Na bogatą infrastrukturę miejscowości składa się blisko 50 ośrodków wypoczynkowych, leczniczych i hotelowych oraz 8 wyciągów narciarskich (w tym jeden krzeselkowy) i unikalny w regionie oświetlony stok narciarski na Poniewcu.

Rolnictwo przynosi około 1% wpływów do budżetu gminy, a jego domeną jest produkcja mleka i mięsa.

Długoletnie tradycje hutnictwa i kuźnictwa przejęły Zakłady Kuźnicze współpracujące z fabrykami Fiata, specjalizujące się w produkcji odkuwek do części samochodowych.

Spśród 1461 podmiotów gospodarczych szczególne znaczenie mają:

FSM S.A. Zakłady Kuźnicze, ul. Daszyńskiego 64, ☎ 3520,

Wytwórnia Wód Gazowanych „Ustronianka”, ul. 3 Maja, ☎ 2675,

„Rotex” (produkcja tworzyw sztucznych, usługi transportowe i reklamowe), ☎ 2329,

PSS „Społem” (produkcja wód gazowanych, wyrobów cukierniczych, handel wielobranżowy), ☎ 2423,

Przedsiębiorstwo Państwowe „Uzdrowisko Ustronie-Jastrzębie”, ul. Sanatoryjna, ☎ 3534, fax 3278,

Prywatne zakłady usługowe reprezentują głównie handel, transport i gastronomię.

Gmina oczekuje inwestycji w infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną. Istnieje potrzeba budowy krytych basenów kąpielowych w dzielnicach Jaszowiec i Zawodzie, krytych kortów tenisowych przy ul. Sportowej oraz zrealizowania planów domu kuracyjnego z salą kongresową i dokończenia zakładu przyrodoleczniczego w kompleksie szpitala uzdrowiskowego. Dobre wyniki finansowe kolei linowej na Czantorie sprzyjałyby budowie w rejonie górnej stacji schroniska wraz z zapleczem gastronomicznym oraz nowego wyciągu narciarskiego. Czynione są starania zmierzające do ukończenia odcinka obwodnicy drogi szybkiego ruchu, a także realizacji projektów centrum handlowo-kulturalnego.

Informacje w sprawach gospodarczych
Urząd Miasta w Ustroniu, tel. 2415

ZWIĄZEK KOMUNALNY ZIEMI CIESZYŃSKIEJ
43-400 Cieszyn, ul. Ratuszowa 1, tel. 206-08

OPRACOWANIE: „Promenada” Agencja Informacji i Promocji Turystycznej, Cieszyn, Rynek 6, tel. (386) 25800